

Halloween en Sint-Maarten beschrijven

Taalhandeling:	Beschrijven
Schrijftaak:	Beschrijven en vergelijken van Halloween en Sint-Maarten
Lesdoel:	Leerlingen oefenen met de strategie voor beschrijven (BEVERS)
Nieuwsbegriponderwerp:	Halloween

Beschrijven	ervaarles
	instructieles
	oefenles

De Nieuwsbegrip schrijflessen werken met één handleiding voor A en B. Aanwijzingen voor verschillen tussen A en B en voor werken met zwakke en sterke leerlingen vindt u in de handleiding en op blz. 5.

Overzicht van de twee lessen

Les 1

- Voorkennis over Nieuwsbegriponderwerp *Halloween* ophalen.
- Schrijfopdracht bespreken: de leerlingen maken een beschrijving van Halloween en Sint-Maarten om uit delen aan mensen die er meer over beide feesten willen weten. Ze zetten de overeenkomsten en verschillen hierbij duidelijk op een rijtje.
- De strategie BEVERS ophalen: hoe maak je een goede beschrijving?
- Inhoud verzamelen door filmpjes over Halloween en over Sint-Maarten te bekijken en aantekeningen te maken.
- Inhoud structureren/organiseren door een schema maken.
- De eerste versie van de tekst schrijven.

Les 2

- In tweetallen feedback geven op elkaars tekst.
- Herschrijven en definitief maken van de tekst.
- Terugkijken op de lessen.

Handleiding Les 1

Materiaal

Voor de leerlingen: opdrachtblad en blaadjes om de teksten op te schrijven.

Vooraf

Zet het Nieuwsbegripfilmpje over Halloween en het Schooltv filmpje over Sint-Maarten klaar: www.nieuwsbegrip.nl en http://archieff.schooltv.nl/beeldbank/clip/20081231_stmaarten01

OPDRACHT 1

Wat voor tekst ga je schrijven en voor wie?

1. Haal het Nieuwsbegriponderwerp op en vraag de leerlingen wat ze weten over Halloween.

2. Vertel de leerlingen dat het feest Halloween best lijkt op Sint-Maarten, maar dat veel mensen niet goed weten wat voor feesten Sint-Maarten en Halloween precies zijn. Daarom gaan ze een beschrijving van beide feesten maken, die ze uit kunnen delen aan mensen die er meer van willen weten.
3. Vertel de leerlingen dat we bij het maken van een beschrijving de BEVERS strategie gebruiken. Haal deze strategie met de leerlingen op:
BE **Bekijken** (beide feesten bekijken via de filmpjes in opdracht 2)
VER **Vergelijken** (beide feesten vergelijken: wat is hetzelfde en wat is anders?)
S **Schema maken** (de verschillen en overeenkomsten opschrijven in een schema)

OPDRACHT 2 Bekijk en vergelijk: filmpjes kijken + aantekeningen maken

1. Laat de leerlingen (nogmaals) het Nieuwsbegripfilmpje van het Jeugdjournaal zien over Halloween. Vraag hen om tijdens en/of na het kijken aantekeningen te maken over Halloween: Wat hoort er allemaal bij Halloween? Waar komt het vandaan? Hoe is het begonnen? Vervolgens bekijken ze het filmpje over Sint-Maarten, hierbij maken ze ook aantekeningen.
2. Bespreek klassikaal na wat iedereen heeft opgeschreven en geef leerlingen de gelegenheid om hun aantekeningen aan te vullen.

OPDRACHT 3 Schema invullen

1. De S van BEVERS staat voor Schema. Een schema is een handig hulpmiddel bij het maken van een beschrijving: het helpt je bij het nadenken over wat er in je tekst moet komen en in welke volgorde; en om dat beter te onthouden.
2. De leerlingen vullen in een schema de overeenkomsten en verschillen tussen Halloween en Sint-Maarten in.
3. Vraag leerlingen om tenminste 2 overeenkomsten en 2 verschillen te bedenken.

Differentiatie: Leerlingen die moeite hebben met het maken van een schema kunt u extra begeleiding geven aan de instructietafel.

OPDRACHT 4 Schrijven

De leerlingen maken hun beschrijving van Halloween en Sint-Maarten. Ze gebruiken bij het schrijven van de tekst de uitlegblokjes (1 uitlegblok voor niveau A, 2 voor niveau B) in het leerlingmateriaal. Er wordt uitgelegd dat de tekst een opbouw moet hebben: een begin, midden en slot. U kunt dit verduidelijken door leerlingen het begin, midden en slot aan te laten wijzen in een andere tekst (zoals de Nieuwsbegriptekst). Wijs de leerlingen er ook op dat een tekst duidelijker wordt als, in het middenstuk, de verschillen bij elkaar worden gezet, evenals de overeenkomsten.

Differentiatie: Leerlingen die dit nodig hebben kunt u extra laten oefenen met het maken van zinnen. Laat leerlingen bijvoorbeeld met behulp van de woorden uit het uitlegblokje zinnen maken over verschillen tussen Sinterklaas en de Kerstman.

Afronding

Maak afspraken over het eventueel printen en bewaren van de teksten.

Handleiding Les 2

Materiaal

Voor de leerlingen: opdrachtblad.

OPDRACHT 5 Met je schrijfmaatje bespreken wat er beter kan

1. Bespreek de checklist klassikaal.
2. Maak tweetallen en laat de schrijfmaatjes elkaars tekst lezen en de bijbehorende checklist invullen.
3. De schrijfmaatjes geven elkaar vervolgens de tekst en checklist weer terug en bespreken de feedback: hoe kun je de tekst nog beter maken? Wijs leerlingen erop dat ze niet alleen zeggen wat beter kan, maar ook voorbeelden/ideeën geven van HOE je de tekst kunt verbeteren.

OPDRACHT 6 Verbeteren van je beschrijving

De leerlingen maken de definitieve versie van hun beschrijving aan de hand van de feedback van hun schrijfmaatje. Geef hen ook de mogelijkheid hun tekst te verfraaien met plaatjes.

OPDRACHT 7 Terugkijken: het schrijven bespreken

Laat de leerlingen de vragen beantwoorden en bespreek deze.
Spreek met de groep af of ze hun tekst willen uitdelen en hoeveel printjes ze nodig hebben.

Afronding

Laat de leerlingen de opdrachten en (een kopie van) hun werk opbergen in hun map.

Verschillen in de lessen tussen niveau A en B

	B	A
Opdrachtblad	Formulering in groep 7/8-taal	Formulering in groep 5/6-taal
Strategie	Minstens drie overeenkomsten en drie verschillen in het schema.	Minstens twee overeenkomsten en twee verschillen in het schema.
Uitleg	Uitlegblokje met woorden die je kunt gebruiken en een uitlegblokje over tekstopbouw.	Eén uitlegblokje waarin opbouw en woorden die je kunt gebruiken zijn geïntegreerd.
Tekstniveau	Van de leerlingen mag verwacht worden: een meer samenhangende tekst en een betere woordkeus dan bij A.	Van de leerlingen mag verwacht worden: een tekst met minder samenhang en zwakkere woordkeus dan bij B.

Rubrics

Hoe precies is de beschrijving?

A1	A2	B1	B2
Er staan drie kenmerken in de tekst. Het is nog niet duidelijk wat de overeenkomsten zijn en wat de verschillen zijn.	Er staan minstens twee overeenkomsten en twee verschillen in de tekst. Nog niet alle overeenkomsten en verschillen staan erin.	Er staan minstens drie overeenkomsten en drie verschillen in de tekst. Nog niet alle overeenkomsten en verschillen staan erin.	De tekst is volledig. Alle overeenkomsten en verschillen staan er duidelijk in.

Klopt de opbouw van de tekst?

A1	A2	B1	B2
De opbouw is nog niet logisch: alles staat door elkaar.	Er is nog niet zo'n duidelijk begin, midden en/of slot.	De tekst heeft een titel en een begin, midden (met daarin de overeenkomsten en verschillen) en slot.	De tekst heeft een titel, een interessant begin, een duidelijk midden en een goed slot.

Zijn de woorden goed gekozen?

A1	A2	B1	B2
De overeenkomsten en de verschillen zijn nog niet met de juiste woorden beschreven.	Sommige overeenkomsten en verschillen zijn al met de juiste woorden beschreven.	Bijna alle overeenkomsten en verschillen zijn met de juiste woorden beschreven.	Alle overeenkomsten en verschillen zijn precies met de juiste woorden beschreven.

Niveaus bij Nieuwsbegrip Schrijven

Verschillen tussen leerlingen kunnen op het gebied van schrijfvaardigheid groot zijn. In de Nieuwsbegrip schrijflessen gaan we hier op de volgende manieren mee om:

- Niveau A en B hebben **verschillende opdrachtbladen**. De instructies zijn op niveau A eenvoudiger geformuleerd en opdrachten kunnen eenvoudiger zijn.
- A en B hebben **dezelfde handleiding**. De schrijftaak en de lesopbouw is op beide niveaus hetzelfde. Soms geeft de handleiding aan wat het verschil is tussen A en B.
- Aan leerlingen uit groep 5-6 stelt u **andere eisen** dan aan leerlingen in groep 7-8 waar het gaat om de kwaliteit van hun tekst. Deze eisen vindt u terug in de rubrics: niveau A presteert op A1 en A2, B presteert op B1 en B2. Rubrics zijn opgenomen in instructie- en oefenlessen, niet in ervaarlessen.
- In de handleiding vindt u eveneens **extra aanwijzingen voor zowel snelle als langzame leerlingen**. Dit zijn aanwijzingen die voornamelijk betrekking hebben op meer of minder ondersteuning. Voorbeelden zijn een extra stukje schrijven voor snelle leerlingen en werken aan de instructietafel voor langzamere leerlingen.